

Puuterinnälkäisen laskukansan kysymyksiin on Pallaksella kehitetty vastaus. Uudesta Snowledge-sovelluksesta kuka tahansa voi tarkistaa, minkälaista lumi on tiettyssä kurussa tai tietyllä rinteellä. Sovelluksen tiedot perustuvat tunturissa liikkuvien oppaiden omiin havaintoihin. Vapaalaskijoiden lisäksi palvelusta hyötyvät kaikki tunturissa kulkijat lumikenkäilijöistä tunturisuksilla tai liukulumikengillä liikkujiin.

– Ilmainen sovellus aukaistiin yleisölle helmikuun puolivälissä, kertoo idean isä ja Pallaksen Pöllöjen -hiihtokoulun vetäjä **Juuso Holstein**.

Snowledge-palvelussa Pallas-tunturit on jaettu segmentteihin niin, että kunkin segmentin alueella lumi on tyypillisesti hyvin samanlaista. Karttaa klikkaamalla pääsee lukemaan tarkemman kuvauksen halutusta alueesta. Esimerkiksi viikonloppuna Vatikurun kohdalla luki näin: ”Viime päivien tuuli on siirtänyt lunta voimakkaasti, ja lumi kerrotuu osittain rajoitetun koosiin tuiskulumen laattoihin. Paikoitellen korppulunta, joka rikkoutuu alla.”

Jokaisen segmentin lumityyppi on myös määritelty. Lumi voi olla esimerkiksi ”korppua”, ”puuterilunta” tai ”tuulen pieksämää lunta”. Lumityypit on myös selitetty, joten kärryille pääsee, vaikkei lumityyppien terminologia olisikaan entuudestaan hallussa.

Kännykkäsovellus tulossa

Ajatus laskijoille suunnatusta palvelusta syntyi puolitoista vuotta sitten.

– Keväisin tuli paljon puheluita, joissa kyseltiin, minkälaista lumi on tunturissa. Vastauksista seurasi aina jatkokysymyksiä: Missä on Vatikuru? Miten sinne pääsee? Puheluihin kului paljon aikaa, ja huomasimme, että tällaiselle sovellukselle olisi kysyntää. Pallaksella on periaatteena, että tietoa jaetaan eikä salailla, Holstein kertoo.

Hänen mukaansa lumivyöryt pelottavat ihmisiä.

– Tavoitteena oli kertoa lumitilanteesta niin, ettei pelotella. Vyöryt nousevat aina esille, vaikka suurempana riskinä useimmille tunturissa liikkujille ovat

kaatumiset ja paleltumiset.

Yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa kehitetty palvelu toimii osoitteessa www.lumisovellus.fi. Ensimmäisen viikon aikana kävijöitä on ollut kaksi ja puoli tuhatta. Loppukeväästä palvelua on tarkoitus kehittää entisestään. Silloin siitä valmistuu myös kännykälle ladattava sovellus.

– Seuraavassa vaiheessa tunturissa liikkujat voivat itsekin antaa dataa. Silloin palvelusta on hyötyä myös silloin, kun Pöllöt eivät ole paikalla Pallaksella. Tavoitteena on, että palvelusta tulisi ympärivuotinen. Nyt palvelun tiedot perustuvat Pöllöjen havaintoihin.

Oppaina toimivat Pöllöt liikkuvat tunturissa päivittäin. Tavallisena päivänä yksi Pöllö lähtee ohjaamaan tunturihiihtoporukkaa ja toinen lähtee vapaa-laskuoppaaksi. Siten tietoa karttuu eri puolilta tunturialuetta.

– Pohdinnassa on ollut myös Keimiö- ja Lommoltunturien lisääminen palveluun. Pöllöt eivät kuitenkaan liiku siellä päivittäin, joten tieto ei olisi yhtä ajantasaista kuin tässä Pallaksella. Haluamme tarjota laadukasta sisältöä, Holstein kertoo.

Yhteistyössä Ilmatieteen laitoksen kanssa

Lumityyppien lisäksi palvelusta saa tietoa myös esimerkiksi lumensyvyvyydestä.

– Snowledge hyödyntää Ilmatieteen laitoksen sääasemilta Laukukerolta, Koivakerolta ja Sarmaltunturista saatavia tietoja. Kehittämismahdollisuuksia tässä olisi enemmänkin, ja olemme suunnitelleet jatkoa Ilmatieteen laitoksen kanssa. Me voisimme lisätä uusia mittauspisteitä, esimerkiksi hotellin luo ja Vatikuruun, Holstein kertoo.

Snowledgestä saa sääasemien datan lisäksi tietoa siitä, kuinka lumensyvyys on kasvanut.

– Me keräämme ylös tiedon siitä, kuinka paljon lunta on tullut päivän aikana. Kun eri päivien tiedot lasketaan yhteen, saadaan selville, kuinka paljon lunta on tullut vaikkapa viikon aikana. Tämä tieto parantaa käyttäjän mahdollisuuksia itse arvioida lumitilannetta.

Palvelun tarjoamasta informaatiosta huolimatta vastuu omasta turvallisuudesta on tietysti jokaisella tunturissa kulkijalla itsellään. Tästä muistutetaan myös lumisovelluksen nettisivulla.

– Esimerkiksi lumivyöryriski on talvisin jyrkillä, yli 25 asteen rinteillä. Joskus riski on huomattavasti matalampi, joskus paljon korkeampi, Holstein lisää.

Erillinen lumivyöryraportti laaditaan keskimäärin muutama kerran viikossa, aina kun säätilassa tapahtuu iso muutos.

– Lumivyöryraportti laaditaan Pyhäkurun lumitilanteen pohjalta. Sitä voidaan soveltaa myös muille alueille.

Raportti löytyy Pöllöjen nettisivuilta osoitteesta www.pallaksenpollot.com. Lumivyöryennusteita Ylläksen tapaan Pallaksella sen sijaan ei laadita.

Käyttöön muuallakin?

Teknisesti Snowledge-sovellusta voisi Holsteinin mukaan hyödyntää myös muissa hiihtokeskuksissa, esimerkiksi Ylläksellä.

– Periaatteessa se olisi mahdollista. Haaste on kuitenkin siinä, ettei muissa keskuksissa ole Pöllöjä, joiden päivittäisiin havaintoihin palvelun tiedot perustuvat.

Entäpä sitten, kun sovelluksen seuraava vaihe otetaan käyttöön loppukeväästä? Silloinhan jokainen tunturissa liikkuja voisi kertoa havainnoistaan.

Holstein hymyilee. Olisikohan tässä nyt myös muilla hiihtokeskuksilla mahdollisuus laajentaa palvelujaan?

Tällä hetkellä sovelluksen kehittämistä jatketaan yhteistyössä Oulun yliopiston kanssa. Tämän kevään jälkeen sovelluksen luomiseen ja kehittämiseen on käytetty noin 3 000 tuntia, Holstein laskeskelee. Hän on saanut hankkeeseen apua toiselta Pöllöltä, joka on kouluttautunut lumivyörytekniikoksi. Palkkaa tai palkkiota ei työtunneista nosteta.

– Intohimostahan tätä tekee, rakkaudesta lajiin. Kun tähän käyttää omaa vapaa-aikaansa, niin toivoo, että se olisi hyödyllinen myös muille.

Johanna

Juuso Holstein, Topi Kiljunen, Taneli Ripatti ja Nichlas O’Kane tutkivat lumitilannetta Pallaksella. Havainnot talletetaan Snowledge-lumisovellukseen.

Sivuiltaan sahattu lumikuutio lähtee herkästi liikkeelle. ”Lumipeitteessä on pitkään säilyviä heikkoja kerroksia”, Juuso Holstein kertoo.

Tunturielämyksiä pöllöillen

Pallaksella toimiva Pallaksen Pöllöt -hiihtokoulu ei ole aivan tavanomainen hiihtokoulu. Toki Pöllöiltäkin voi ostaa laskettelu-, lautailu- tai telemark-tunteja, mutta toiminnan pääpaino on tunturiretkissä ja elämysten tarjoamisessa.

Paristakymmenestä tunturioppaasta koostuva porukka työskentelee Lapland Hotels Pallaksella pareittain, aina viikon kerrallaan. Päiväohjelmassa on tunturihiihtoretkeä ja vapaalaskureisuja, iltaisin puolestaan esimerkiksi paistetaan lettuja tai katsotaan vanhoja Pallas-filmejä. Monin tavoin Pöllön työ onkin lähempänä oppaan kuin hiihdonopettajan työtä.

Koulujen talvilomaviikkojen alkaessa alkaa myös Pöllöjen kevätkausi. Viikolle 8 Pallakselle ovat tulleet oppaiksi Pöllöjen vetäjä **Juuso Holstein** ja toista kauttaan Pöllöissä aloittava **Taneli Ripatti**. Lisävahvistusta kaksikko saa uudesta ”untuvikosta”, **Nichlas O’Kane**sta.

– Untuvikko on Pöllö-kokelas, O’Kane selventää.

Kanadasta kotoisin oleva mies päätyi untuvikoksi hieman sattumalta.

– Huomasin sattumalta Pöllöjen Facebook-sivulta, että tänne haettiin mukaan uusia ihmisiä. Ajattelin, että olisi hienoa tutustua samanhenkiseen porukkaan.

Lähelle Pallasta, Jerisjärven rannalle mökkiä rakentava O’Kane on innokas vapaalaskija.

– Kaudessa tulee 20–30 laskupäivää: Norjassa, Pallaksella ja tässä lähellä Keimiö- ja Lommoltuntureilla sekä Koivakerolla.

Varsinaiselta ammatiltaan O’Kane on palomies-ensihoitaja. Heti Pöllökoeajan aluksi hän onkin perehtynyt Pöllöjen turvallisuussuunnitelmaan. Se vakuutti.

– Siinä selvitetään tarkasti, mitä tehdään, jos esimerkiksi Pyhäkurussa vyöryy.

Pöllöt ovat tutustuttaneet asiakkaitaan Pallaksen tuntureihin jo vuosikymmenten ajan. Tällä kaudella tunturielämyksien valikoimassa on luvassa myös uutta.

– Meillä on tarjolla yön yli -retkiä, FINLAV-lumiturvallisuuskursseja sekä uusi vapaalaskutapahtuma toukokuun lopulla, Juuso Holstein kertoo.

Liikaa ei perinteistä hiihtokohdetta tule kuitenkaan uudistaa.

– Emme halua uudistaa perusasioita, mutta mietimme, miten perusasioita voisi tehdä entistä intohimoisemmin. Mitä omaleimaisempaa, sen toimivampaa, Holstein tiivistää Pallaksen valtit.

Oululainen Topi Kiljunen ja helsinkiläinen Taneli Ripatti tulivat kevätkauden aluksi lumileirille Pallakselle. Kiljunen aloittaa seitsemännen kautensa Pöllönä: ”Tuntureiden takia tänne palaa – ja tämän porukan.”